

Emigranternas atlantresor på 1880-talet.

I juli månad 1840 gick första atlanterångaren Britania med 63 passagerare från England till Amerika. Resan gick på 14 dagar vilket då ansågs oerhört snabbt. Segelfartygen, som förut och många år efter 1840, transporterat emigranterna gjorde resan på 5 till 6 veckor i allra bästa fall, men kunde vid ptjänliga vindförhållanden taga flera månader. Emigranterna på 1860-talet hade att välja mellan segel- och ångfartyg. Jag har uppgift om två, nämligen Fredrik Nilsson Bidalen och hans broder, som då utvandrade, men återvände efter fyra, fem års vistelse i Amerika.

Svenska emigranter måste ända till början av 1900-talet gå över England på engelska båtar, i allmänhet mindre 500 - 800 reg.-tons. De voro ej utrustade med några större bekvämligheter. Emigranterna instuvades i stora rum under däck, män, kvinnor och barn om varandra. Sovplatserna voro långa hyllor utan avdelning i britsar. På golvet ströddes sågspån, ventilation och övriga hygieniska förhållanden voro otillräckliga, och därigenom härjade sjösjukan och förvärrade tillståndet. Maten utgjordes av soppa, bröd, något kött och dåligt kaffe. Var och en fick hämta sin mat vid köket, men de voro inte särdeles många på grund av sjösjukan. Stämningen bland emigranterna var just inte den bästa. Tre fulla dygn tog resan från Göteborg till Hull. Därifrån hade de 5 till

6 timmars järnvägsresa över England till Liverpool, där de inkvarterades i emigranthotell tills deras atlantångare avgick. Dessa fartyg voro i regel rätt goda och välordnade. Passagerarna i III klass fingo hytter med visserligen enkla men dock ordentliga britsar. Hela familjer tilldelades mindre hytter för sig själva, de ensamma fingo logera i större på 12 till flera. Ventilation och hygieniska förhållanden voro någorlunda tillgodosedda. Fartygen förde både I och II klass, men III klass var beräknad för omkring tusen emigranter. De hade sina hytter och matsalar längs bort i aktern, varför de besvärades av fartygets stampning och propellerns skakning, varför sjösjukan inställde sig. De gemensamma utrymmena voro också trånga och utan bekväma sittplatser. Maten var engelsk, och svenskarna hade nog svårt att fördraga den. Svårast var dock sammanblandningen av folk från andra nationer i de gemensamma utrymmena. Sittplatser fanns ej på däck. De atlantångare av olika linjer voro denna tid vanligen ej större än 7.000 tons. De förde ännu segel på sina fyra, med rån försedda master. Resan tog under gynnsammaste förhållanden 7 - 8 dygn. Alla emigranterna fingo landstiga på Castle Garden, där de läkarundersöktes och fingo inresetillstånd. Så återstod ofta flera dygns järnvägsresa till bestämmelseorten, vilket ordnades av linjens tjänstemän. Säkert hade illusionerna om resans härlighet brustit.